

Zmiany w mediach — zmiany świata

WIEDZA W PIGUŁCE

Gwałtowny rozwój technologii w XX wieku spowodował powstanie mediów, które nie śniły się naszym przodkom. Radio i telewizja otworzyły zupełnie nowe możliwości: przekazywały dźwięki i ruchome obrazy. Wraz z rozwojem internetu okazało się jednak, że to jeszcze wciąż za mało. Charakterystyczna dla niego interaktywność stała się wyzwaniem dla innych mediów. Udało się ją uzyskać telewizji cyfrowej, która umożliwia samodzielny wybór filmu na wieczór.

Stopniowo media upodabniają się do siebie nawzajem dzięki wykorzystaniu nowych technologii. Wszystkie chcą przekazywać jednocześnie obraz, film, tekst i dźwięk. Np. niektóre radia mają swoje kanały telewizyjne. Pokazują tam teledyski utworów, które w radiu można tylko usłyszeć.

Twórcy kultury zorientowali się, że dotrą do większej liczby odbiorców, jeśli wykorzystają różne media. Wydawcy prasy udostępniają artykuły w internecie. Pozyskują tak czytelników, dla których zakup papierowej gazety jest już przeżytkiem. Wytwarzane treści „przepływają” więc pomiędzy nośnikami. Można do nich dotrzeć za pomocą różnych kanałów informacji.

Czasem to sami użytkownicy kultury dokonują przeniesienia pewnych treści do innego medium. Przykładem może być powstawanie stron fanowskich bohaterów filmów i książek. Taką zabawną i intrygującą postacią okazała się Buka z **Muminków**. **Muminki** pierwotnie były książką, lecz były też wielokrotnie ekranizowane. Dziś Buka jest bohaterką internetowych memów i ma swój fanpage na Facebooku. Dociera więc do zainteresowanych odbiorców wieloma drogami.

Pojawienie się nowych mediów zmienia naszą kulturę. Niegdyś wynalazek druku był przełomowy dla kultury zachodniej. Rozwinął zdolności rozumowania, umożliwił rozwój idei i nauk. Dzięki kinu, radiu i telewizji ponownie odkryliśmy nasze emocje i zmysłowość. Upowszechnienie Internetu także odmienia nasze życie. W jaki sposób — pokaże czas. Przekazywane treści w dużo mniejszym stopniu zmieniają świat niż sama obecność nowych mediów i technologii — ich oddziaływanie na sposób życia ludzi.

Rzeczywistość wokół nas wciąż się zmienia. Niektóre stare nośniki informacji odchodzą do lamusa — tak jak odręcznie pisane listy. Inne dostają nowe życie, jak docenione przez DJ-ów gramofony. Być może dla naszych wnuków telewizja będzie już przeżytkiem?

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Dopasuj treść komunikatów do mediów, za pomocą których je przekazujesz:

Elementy do przyporządkowania:

- Droga Małgosiu, dziękuję za Twoją wiadomość i przesłane zaproszenie. Bardzo cieszę się na myśl o naszym spotkaniu. Do zobaczenia! Pozdrawiam serdecznie, Wojtek
- cze, co słychać? ;-)
- Cześć, może pójdziemy do kina? Kiedy masz czas? Daj znać.

- Ula, pamiętasz może, jaki jest termin oddania pracy domowej z języka polskiego o gatunkach literackich? Pozdrawiam, Michał
- Hura, przyjęli mnie do LO nr 16!!!!
- Idziemy pokopać piłkę? :-)
- Kto chętny na kino?
- Nie mogę wyjść. :-l mam za dużo zadań domowych na jutro
- l-o zZ... zZ... zZ...

Media

Kategorie:

- SMS
- e-mail
- wpis na Facebooku
- list tradycyjny

SŁOWNICZEK

- **kanal informacji:** (inaczej: kanał komunikacyjny) połączenie pozwalające na komunikację pomiędzy dwoma osobami, służy wymianie informacji, np. kable telefonu, strony książki, fale radiowe. Kanał informacji to co innego niż medium: zwykle dane medium (środek komunikacji, np. telewizja) wykorzystuje pewne kanały informacyjne do nadawania określonych przekazów.
- **interaktywność:** odbieranie przez urządzenie elektroniczne bodźców od użytkownika i reagowanie, odpowiadanie na nie.
- **nowe media:** nowe środki przekazu, które istotnie różnią się od swoich poprzedników. W odróżnieniu od tzw. mediów tradycyjnych (prasa drukowana, radio, telewizja), nowe media są interaktywne. Znoszą podział na odbiorcę i nadawcę treści: treści za ich pomocą może tworzyć każdy użytkownik. Działanie nowych mediów umożliwia internet.
- **konwergencja mediów:** (łac. convergere – zbierać się, upodabniać się), kulturowe i technologiczne przenikanie się i łączenie różnych środków przekazu, urządzeń informatycznych i telekomunikacyjnych.
- **medium:** środek przekazu. Zwykle dane medium wykorzystuje określone rozwiązania technologiczne oraz umożliwia komunikację na szeroką skalę. Np. telewizja, prasa, internet.
- **nośnik informacji:** przedmiot fizyczny, na którym możliwe jest zapisanie informacji i z którego możliwe jest późniejsze odczytanie tej informacji, np. kartka papieru, kaset magnetofonowa, karta pamięci.

Tekst: Urszula Dobrowolska, scenariusz: Michał Wysocki, konsultacja merytoryczna: Piotr Drzewiecki. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/zmiany-w-mediach-zmiany-swiate/>.

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Cyfrowa Przyszłość, dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Język polski, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Plastyka, III poziom edukacyjny

Cele kształcenia

III. Analiza i interpretacja tekstów kultury – recepcja sztuki.

Nowa podstawa programowa:

Język polski, IV-VIII klasa

Cele kształcenia

Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii.

Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.

Poznanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.

Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych

Język polski, liceum i technikum

Treści nauczania

przetwarza i hierarchizuje informacje spełnia wymagania określone z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych.

rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie, laudacja, homilia), popularnonaukowych i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość i komentarz; rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach; odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte; rozróżnia odpowiedzi właściwe i unikowe.

odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki.

odróżnia dzieła kultury wysokiej od tekstów kultury popularnej, stosuje kryteria pozwalające odróżnić arcydzieło od kiczu.